

Årsplan 2022-2023

Romolslia barnehage

Innhold

Barnehagens visjon	4
Velkommen inn!.....	5
Romolslia barnehage.....	6
Lek, læring og utvikling.....	7
Arbeidsmåter i dannelsingsprosessen.....	8
Primær- og sekundærkontaktsystemet	9
Med blikk på god praksis og muligheter for utvikling	9
Samtaler med barn.....	10
Alderslike grupper	11
Foreldresamarbeid	12
Oppmerksomt nærvær	12
Barnehagens pedagogiske virksomhet.....	13
BARN&Rom - barnehagens pedagogiske læringsmiljø	14
Digital praksis	14
Fagområdene i rammeplanen.....	15
Nærmiljø og samfunn	16
Kropp, bevegelse, mat og helse.....	18
Natur, miljø og teknologi.....	20
Kunst, kultur og kreativitet.....	22
Kommunikasjon, språk og tekst	24
Antall, rom og form	26
Etikk, religion og filosofi	28
Overganger - en del av livet	30
Oppstart i barnehagen	30
Innad i barnehagen	31
Barnehage – skole	31
Barns medvirkning	32
Livsmestring og helse	33
Grønt Flagg - året.....	34
Årskalender	35

Barnehagens visjon

TRYGGHET

trygghet til å leke, hevde sin mening, ha et fang å sitte på, noen å samtale med, bli lyttet til, spørre, glede seg over hverdagens små og store hendelser, trygg nok til å bruke

NYSGJERRIGHET

nysgjerrighet for å finne ut av, utforske, være interessert i, lære noe nytt, oppleve spennende ting, bruke kreativitet og fantasi, være nysgjerrig på livet rundt seg og finne sin plass i et stort

FELLESSKAP

fellesskap med gode venner, lek, glede og humor, oppleve å bli inkludert og å kunne inkludere andre, tilgjengelige og aktive voksne, engasjerte foreldre, et miljø der vi er ulike, men blir verdsatt for den vi er

Slik ønsker vi at Romolslia barnehage skal være!

Velkommen inn!

Romolslia barnehage skal bidra til en trygg og inkluderende barndom for alle barn.

Det å begynne i barnehagen er en stor overgang for små barn, og de trenger at foreldre og ansatte i barnehagen samarbeider om å gjøre denne overgangen god og trygg. Vi viderefører prosjektet **Liten og ny i barnehagen** og implementerer alle aldersgrupper.

“Barnet skal ikke øve seg på å være uten foreldre i barnehagen, men venne seg til barnehagen sammen med foreldrene” (Drugli, 2020)

Den 1. januar 2021 fikk vi en ny barnehagelov. Der har det kommet inn et kapittel om psykososialt barnehagemiljø som sier at barn skal ha det trygt og godt i barnehagen. Det er også innført en aktivitetsplikt som gjelder ved mistanke om at barn ikke har det trygt og godt.

Vi ønsker at barn skal oppleve gleden av **å høre til** små og store fellesskap sammen med gode venner hver eneste dag.

Revidert “Å høre til” plan er et resultat av endringen i barnehageloven og kan leses i sin helhet på barnehagens nettside.

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagens personale og dokumenterer barnehagens valg. Den er et utgangspunkt for foreldre til å kunne påvirke innholdet i barnehagen. Videre er den grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen, og den skal gi informasjon til andre som politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte. Innholdet i årsplanen synliggjør våre mål, våre fokusområder og våre arbeidsmåter.

Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven og dermed forpliktende for barnehagen. Dette barnehageåret skal vi fortsette arbeidet med rammeplanens målsetninger og fokusere på kjernekomponenter, deriblant **språk**, med fokus på ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon). Vi gir barn støtte til språkutvikling og forståelse ved å bruke bilder, tegn, konkreter eller annet som støtte til talen.

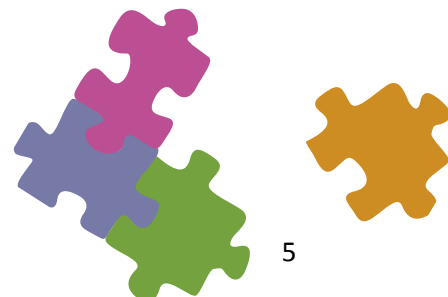
Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen. Det er gjennom lek barnet lærer, og aktivitetene i barnehagen skal derfor være lekpreget og ta utgangspunkt i barns eget initiativ og interesse.

Vi skal fortsette arbeidet med å skape **bærekraftige** og **inspirerende leke- og læringsmiljø ute og inne**. Vi deltar i Barn&Rom nettverk og fortsetter med DYRKING som hovedtema i miljøarbeidet vårt. Hver barnegruppe får egen dyrkekasse - “fra jord til bord”- og vi starter med kompostering for reduksjon av restavfall.

Vi gleder oss til å ta i bruk hele det nye flotte uteområdet vårt og ber dere hjelpe oss med å ta vare på det!

Vennlig hilsen

Nina Lidahl
Enhetsleder

Romolslia barnehage

Romolslia barnehage ble bygget av Romolslia borettslag i 1974. Trondheim kommune leier i dag det eldste bygget av borettslaget og står som ansvarlig for virksomheten. I tillegg har vi et bygg som ble oppført i 2006 og som er tilrettelagt for 28 småbarnsplasser og for basedrift. Trondheim kommune eier dette bygget.

Barnehagen gir et pedagogisk tilbud til ca. 115 barn i alderen 1 – 6 år. Åpningstiden er 7.00 – 16.45. Barnehagen er stengt julaften t.o.m. 1. nyttårsdag,

onsdag før skjærtorsdag og tre uker sommeren 2023. Barnehagen har rundt 30 ansatte med ulik kompetanse; førskolelærer/barnehagelærerutdanning, 1. avdeling og master i spesialpedagogikk, familieterapi og fagbrev i barne- og ungdomsarbeid.

Barnehagepersonalet har høy kompetanse, og vi legger vekt på faglig utvikling. Vi er praksisbarnehage for studenter fra DMMH. Vi tar imot lærlinger, og vi har språk- og arbeidspraksisplasser gjennom året.

Barnehagen låner ut lokaler til bursdagsfeiring med disse retningslinjene:

- Gjelder kun for barnet som går i barnehagen, ikke for søsken og andre
- Utlån gjelder avdelinga som barnet går på
- En forutsetning er at alle barna i gruppen inviteres

Foreldre kontakter personalet, Nina eller Anne S for utlevering av nøkkel.

Administrasjon

• Hovednummer	tlf. 954 00 488
• Enhetsleder	Nina Lidahltlf. 930 36 496
• Avdelingsleder	Anne Stokstad.....tlf. 936 44 023
• Spes.ped.koordinator.....	Anne Håland tlf. 954 00 488
• Konsulent	Astrid Bergsmyr tlf. 954 00 488

Grupper

• Harestua.....	1-åringer	tlf. 951 58 750
• Grevlinghiet.....	2-åringer	tlf. 950 37 906
• Musebolet.....	1-og 2- åringer	tlf. 917 22 087
• Maurtua	3-åringer	tlf. 918 38 539
• Bjørnehiet	3-og 4-åringer.....	tlf. 917 59 038
• Bikuben	4-åringer	tlf. 918 61 782
• Revehiet	5-åringer	tlf. 918 61 748

Postadresse

Trondheim kommune
Romolslia barnehage
Postboks 2300 Torgarden
7004 Trondheim

E-post:

romolslia-bhg.postmottak
@ou.trondheim.kommune.no

Nettside:

www.trondheim.kommune.no
/romolslia-bhg

Besøksadresse

Innbreksflata 3
7029 Trondheim

Foto i årsplanen

Romolslia barnehage og Esben Kamstrup/
Skridesenteret/NTNU

Lek, læring og utvikling

“Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.” (Rammeplanen, 2017)

Lek er barnas viktigste uttrykksform. Å delta i lek og å etablere vennskap er avgjørende for barns trivsel og utvikling. I leken tilegner barn seg kunnskap om andre mennesker og om verden rundt seg, samtidig som de i samspill med andre lærer seg selv å kjenne. For barn er leken en sentral arena for utvikling av sosial kompetanse og språk. Det er nettopp gjennom leken barn lærer å møte utfordringer, være kreativ, prøve ut ideer, utforske og oppleve vennskap. Her lærer de å vente på tur, fremme egne ønsker og behov og de lærer å ta hensyn til hverandre. I barnehagen inspirerer vi barna til lek gjennom ulike typer aktiviteter, variasjon i materiell samt tid og rom til å skape leken selv. Lek er på mange vis ramme alvor!

Barns **læring og utvikling** skjer gjennom alt de erfarer, opplever og leker. Barn er aktivt undersøkende og nysgjerrige på å utforske verden. I barnehagen fokuserer vi på barns medvirkning i læringsprosessene. Barnas nysgjerrighet og undring vektlegges under planlegging og gjennomføring av aktiviteter.

“I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer og fenomener og bidra til meningsfull samhandling.” (Rammeplanen, 2017)

Barnehagens **læringsmiljø** omhandler kulturelle, relasjonelle og fysiske forhold som har betydning for barns utvikling, lek og læring, helse og trivsel. Barna skal ha det bra i barnehagen og oppleve samhørighet innenfor trygge rammer. De skal oppleve gode og stabile tilknytningsrelasjoner og møte empatiske omsorgsgivere som evner å planlegge og gjennomføre aktiviteter og samvær tilpasset barnets funksjonsnivå. Vi tilrettelegger barnas fysiske læringsmiljø med fokus på mestring og interesser. Det skal være oversiktlig og tilgjengelig for barna. Et levende miljø der elementene kan brukes på nye måter og i skiftende sammenhenger.

Personalet planlegger arbeidet med barnehagens læringsmiljø gjennom mål og tiltak i enhetsavtalen. Sentrale områder vi har fokus på:

- Gode språkmiljø
- Relasjonsarbeid - Oppmerksomt nærvær
- BARN&Rom - barnehagens pedagogiske læringsmiljø
- Miljøarbeid - Grønt flagg
- Vennskap og inkludering

Primær - og sekundærkontaktsystemet

Ved Romolslia barnehage praktiserer vi primærkontaktsystemet. Dette innebærer en ansvarsfordeling der hvert barn/familie har en fast voksen.

Primærkontakten er bindeleddet mellom hjemmet og barnehagen og skal gi barn og foreldre/foresatte en god overgang mellom hjem og barnehage. Vi ønsker å skape en god dialog med foreldre/foresatte, slik at de føler seg trygge på at barna blir godt ivaretatt i barnehagen.

I løpet av barnehagedagen er primærkontaktens viktigste oppgave å legge til rette for **tilknytningsfremmende samspill**. Først ved å sikre en god relasjon mellom seg selv og barnet, videre ved å støtte barnet i samarbeid og samspill med andre. Primærkontakten har et særlig ansvar for at barnet skal bli sett, hørt og forstått. Barnet skal oppleve omsorg, beskyttelse og hjelp til å utvikle evne til selvregulering. Primærkontakten skal også være en støtte i barns lek og utforskning og i barnets møte med utfordringer.

Når primærkontakten ikke er til stede, er det sekundærkontakten som overtar. Ut over dette har alle voksne på gruppa ansvar for å gi alle barn trygghet og god utviklingsstøtte.

Med blick på god praksis og muligheter for utvikling

Barnehagen har tidligere deltatt i et kommunalt kvalitetsutviklingsprosjekt kalt **flerfaglig blick i barnehagen**. Der var det fokus på utvikling av læringsmiljøet, kompetanseheving for personalet og utviklingsfremmende støtte til enkeltbarn. Personalet fikk bistand fra ulike kommunale tjenester til observasjon i barnehagen. Som en videreføring av dette prosjektet startet vi vårt eget kvalitetsutviklingstiltak kalt **internt blick**.

Vi har årlig observasjon av læringsmiljøene og barnas utvikling for de gruppene som har barn opptil tre år. Observasjoner følges av drøftingsmøter der personalet får innspill til videre utvikling av læringsmiljøet, og hvordan de best kan gi støtte til barns utvikling.

Samtaler med barn

I barnehagen skal vi legge til rette for varierte måter å samtale med barn på, og personalet arbeider med å bli gode samtalepartnere for barna. Vi legger vekt på de planlagte samtalene, som er beskrevet nedenfor, men har også fokus på **hverdagssamtalen**, som utgjør flesteparten av alle samtaler. De spontane hverdagssamtalene kan skape fortrolighet og tillit, og det er en god måte å bygge relasjoner på. Ifølge M. Öhman må disse samtalene få plass i hverdagen, fordi det er da personalet, mer eller mindre bevisst, formidler sitt syn på hva som er viktig, på læring og på mennesket. (Öhman, 2016).

En **trivselssamtale** foregår mellom en voksen og ett eller flere barn og er et tilbud til alle. Samtalen er planlagt og tar for seg barnets generelle trivsel, lek og nærhet til barn og voksne i barnehagen.

En **barnesamtale** er også en planlagt samtale mellom en voksen og et barn. Samtalen blir lagt opp etter barnets behov og foregår over tid. Vårt ønske er at barn skal få hjelp til å lage et emosjonelt register. Det vil si at barna får hjelp til å sette ord på egne følelser og hjelp til å dele og beskrive sin virkelighet.

Vi ønsker at barn skal ha mulighet til å kunne samtale med en voksen om hendelser som kan oppleves vanskelig. Det å **bekreft et barns uttrykk** og **sette ord på ulike følelser**, er en viktig del av en god dialog med barnet og kan hjelpe det videre. Alle har en mental helse å ta vare på. Vi mener at vi kan støtte barn i å kunne ta vare på sin mentale helse ved å være gode støttespillere som er engasjerte på deres vegne. Vi kan samtale med barn omkring små og store hendelser, følelsesmessige reaksjoner og forhåpentligvis være med på å gjøre livet mer oversiktlig og forutsigbart.

Snakkehjørnet - en relasjonell møteplass. Her samtaler en liten gruppe barn sammen med en voksen. Vi har erfart at dette er en god arena for å skape en felles dialog. Den voksne blir godt kjent med enkeltbarnet og barna blir godt kjent med hverandre.

Vi samtaler om ulike tema i snakkehjørnet, og har et spesielt fokus på hvordan vi uttrykker følelser. Vi setter navn på dem, blir bedre kjent med hva som kjennetegner dem og hvordan de kjennes i kroppen. Den voksne gir støtte til at barn kan dele sine tanker, meninger og opplevelser med andre, men også rette oppmerksomheten mot de andre barnas uttalelser. **Undring** og **refleksjon** i dialog med andre er sentralt i barns dannelsesprosess.

I snakkehjørnet får det enkelte barnet erfaring med både å hevde seg selv gjennom bruk av språket og å gi andre bekreftelse i en dialog. I tillegg til god språkstimulering er slike opplevelser med på å styrke barnets sosiale kompetanse og evne til å utvikle vennsksrelasjoner.

Vi kan si at et Snakkehjørne er en møteplass som fører barn sammen og som kan bidra til å skape **sterke barnefellesskap**.

“Det er ikke skadelig for barn å snakke. Det er ikke galt av oss å lytte.”

(Magne Raundalen)

Mål for snakkehjørnet:

- Styrke barnets evne til refleksjon og undring
- Erfaring med å ta tur og lytte til andre
- Gi barna mestringsopplevelser som styrker selvfølelsen
- Bli bedre kjent med egne og andres følelser
- Stimulere språket og utvikle dialogferdigheter

Vi skal ha en lyttende og anerkjennende holdning og ta det barn sier på alvor.

Den voksne kan innlede til samtaletema gjennom bruk av fortellinger/bilder som er tilpasset barnets utviklingsnivå, men ofte vil barnas egne initiativ og ytringer gi retning for samtalen. Det er i grunnen ingenting vi ikke kan snakke om.

Alderslike grupper

Romolslia barnehage skal være en god barnehage for alle. Det er stor forskjell på ettåringen og femåringen, og hver aldersgruppe har sine særegenheter som er verdifulle. Med utgangspunkt i kunnskap om utviklingstrekk, vil vi skape ulike lærings- og dannelsesmiljø tilpasset de ulike aldersgruppene.

De fleste barn går i barnehagen fra de fyller ett år og frem til skolestart. Vår barnehage er organisert i alderslike grupper, så langt det lar seg gjøre. I en alderslik gruppe vil også individuell tilpasning og støtte være sentralt i barnas tilbud. Alderslike grupper er med på å bygge sterke barnefellesskap, fordi gruppene stort sett er sammen gjennom hele barnehagetiden.

I løpet av de årene som barnet er i barnehagen skal vi sørge for at alle får en naturlig **progresjon**.

“Progresjon i barnehagen innebærer at barn skal utvikle seg, lære nye ting og oppleve fremgang. Alle barn skal oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at aldersgruppene får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.” (Rammeplanen, 2017)

Romolslia barnehage har utarbeidet progresjonsplaner som beskriver hvordan vi jobber med rammeplanens fagområder, med mål som sikrer progresjon for barna den tiden de er i barnehagen. Se progresjonsplan under hvert fagområde. Alle barn har ulike forutsetninger og utvikler seg individuelt, og planen er ment som en veileder i det pedagogiske arbeidet. Den tilpasses de behov det enkelte barn har.

Fadderordning

Dette er en ordning der fireåringene er faddere for toåringene. Tanken er at toåringen kan strekke seg i leken og samspillet med fireåringen, og at de eldste får oppleve å være positive rollemodeller og hjelpe de yngste i spill og lek. Barna møtes gjennom året til felles aktiviteter både inne og ute, og det legges også opp til turer i nærmiljøet. De blir på den måten kjent på tvers av aldersgruppene og kan bevare vennskapet året etter.

Foreldresamarbeid

“Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.” (Rammeplanen, 2017)

Barnehagen tilbyr to eller flere **foreldresamtaler** i løpet av året, og vi inviterer til et **foreldremøte**, som gjennomføres gruppevis. For nye foreldre gjennomfører vi **førstegangssamtale**. Vi ønsker å skape en arena der vi åpner opp for en nær dialog med foreldre, der barnehagen får nødvendig kjennskap til barnas tidlige utvikling og tilknytning og de første erfaringer med foreldrerollen. God kjennskap til familie og nettverk gjør at vi kan få en bedre forståelse av helheten rundt barnet.

Vi legger stor vekt på den daglige kontakten med familiene i **hente- og bringesituasjoner**. Disse møtene gir oss anledning til å skape et felles grunnlag for å gi barna en best mulig barnehagehverdag.

Barn skal trives, oppleve mestring og tilhørighet i barnehagen. De skal også utvikle ferdigheter og kompetanse på mange områder (språklig, motorisk, sosialt, emosjonelt, kognitivt). For å sikre at det enkelte barn er i god utvikling, observerer vi jevnlig og vurderer om barnet har behov for ekstra støtte. Som hjelp i dette arbeidet kan vi, i tillegg til observasjon, benytte film og ulike kartleggingsverktøy. Hvis et barn viser tegn på forsinket utvikling eller mangel på trivsel er det selvsagt og nødvendig at vi drøfter dette med foreldrene, og at vi samarbeider om hvordan vi gir barnet videre utviklingsstøtte. I samråd med foreldre ber vi også om bistand fra fagpersoner utenfor barnehagen når det er behov, for eksempel Barne- og familietjenesten eller Fysioterapitjenesten.

Samarbeidsutvalg (SU)

er et samarbeidsorgan mellom hjem og barnehage og består av enhetsleder og et likt antall foreldre- og personalrepresentanter. SU skal være med å sikre et godt tjenestetilbud i barnehagen gjennom å ta opp saker som er viktig for barnehagens innhold og virksomhet barnehagens innhold og virksomhet, f.eks. budsjett/regnskap, driftsendringer o.l.

består hos oss av foreldrene til barna som er fire år. FAU har en miljøskapende rolle gjennom ulike arrangementer for barn og foreldre. Det kan være lommelykttur, juletefest, karneval, loppemarked eller sommerfest. FAU avgjør for hvert år hvilke arrangementer de vil gjennomføre.

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)

SU og FAU er med på å gi foreldre mulighet til å ivareta kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Begge organ skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til et godt barnehagemiljø.

Oppmerksomt nærvær

En god barnehage med trygge og nærværende voksne er av stor betydning for barns utvikling, dannelse og læring. Nærværskompetanse er viktig i arbeidet med å skape gode relasjoner og dermed for kvaliteten i barnehagen.

Nærværstrening bidrar til å **redusere stress** og skape gode **pusterom i hverdagen**. Barn trenger voksne som er til stede, ikke bare fysisk men også mentalt og følelsesmessig. Det innebærer at vi som arbeider med barn må bevisstgjøre oss på det som distraherer og ta i bruk redskaper for å regulere stress og uro. På den måten kan vi bli **nærværende, gode omsorgspersoner**. Personalet jobber med egen evne til nærvær og empati, både i grupper og individuelt.

Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapning i løpet av dagen. Det kan være stunder med rolig musikk, enkle yogaøvelser og fokus på pusten for å balansere og roe ned. Personalet tilrettelegger for at barn skal få en god **balanse mellom aktivitet og hvile**, i tråd med rammeplan for barnehagen.

Barnehagens pedagogiske virksomhet

Planlegging

“Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet.” (Rammeplanen, 2017)

I vårt pedagogiske arbeid baserer vi planlegging på kunnskap om barns trivsel og utvikling. Vi benytter observasjon, dokumentasjon, ukes-/ månedsinformasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. Barnehagen har en felles årsplan. I tillegg utarbeider den enkelte gruppe egne periodeplaner basert på barnegruppas utvikling og behov; en for høsthalvåret og en for vårhalvåret. For at barnehagen skal være en best mulig opplevelse for barna hver dag, og også for det som møter dem senere i livet, vil samtaler og dialog med barn og foreldre være viktig i planleggingen av det pedagogiske arbeidet. Vi forholder oss til rammeplan for barnehagen, enhetsavtalen og barnehageloven i planleggingen av vårt arbeid gjennom barnehageåret.

Dokumentasjon

“Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.” (Rammeplanen, 2017)

Å dokumentere barnas hverdag er viktig for oss. Ved å fange de små og store øyeblikk har vi et godt grunnlag for å tenke og reflektere over:

- Hva forteller dette oss om enkeltbarnet, barnegruppa, om de voksne?
- Hvordan kan vi bruke dette til å utvikle og forbedre den pedagogiske praksisen vår?

Personalet i Romolslia barnehage arbeider for å ha et bevisst forhold til hva vi dokumenterer og hvorfor. Vi har flere måter å dokumentere arbeidet vårt på. Vi bruker foto, film, tekstsaking, utstillinger, evalueringer, praksisfortellinger, utsagn fra barn, refleksjon, ukes-/månedsinformasjon.

Vurdering

“Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.” (Rammeplanen, 2017)

Vi går stadig på jakt med det for øyet: Gjør vi det vi tror vi gjør? Vi prøver til enhver tid å ha et kritisk blikk på det med tanke på å forbedre og endre vår praksis. Samtaler med barna gir oss viktig informasjon om deres oppfatning av sin hverdag. Personalet bruker blant annet praksisfortellinger for å fange hverdagen; vi observerer, beskriver og analyserer.

Personalet evaluerer aktiviteter som barna er med på. Dette for å se hva som er gjennomført og på oppnådde resultater, da med særlig fokus på barns lærings- og dannelsesutbytte. En evaluering kan inneholde bilde, praksisfortellinger, eksempler osv., og skal synliggjøres for foreldre.

BARN&Rom – barnehagens pedagogiske læringsmiljø

“Barn kan ikke være kompetente uten å ha et miljø å være kompetent i.” (Carlina Rinaldi, 2009)

Vi ønsker at våre læringsmiljø skal berikes med gode, inspirerende og varierte materialer som i samspill med møteplasser bidrar til **samarbeid, undring og utforskning** i barnehagens ute- og innemiljø. Det er viktig at barn får en følelse av at barnehagens inne- og uterom tar dem imot med åpne armer og sier: **“Kom og lek med meg!”**.

Rammeplanen (2017, s. 22) tydeliggjør at barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Vi skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Med fokus på **bærekraft i sterke barnefellesskap** skal barnets stemme synliggjøres i strukturering av rom, leker og materialer.

- Bruke BARN&Rom nettverket og intern kompetanse som inspirasjon til utvikling av nye, spennende møteplasser og miljø.
- Bærekraft i møte med digitale verktøy
- Barn som ressurs og medvirkere

Digital praksis

Digitale verktøy er en del av den moderne barndommen, og barn skal forberedes til det digitale samfunnet de vokser inn i. Verktøyene skal være tilgjengelige i barnehagen, og være en kilde til kunnskap, undring og læring.

Vi har som mål at det å jobbe med digitale verktøy skal skape motivasjon og engasjement hos både barn og personal. Vi jobber med at digitale verktøy skal bli en naturlig del av hverdagen og at barn skal være produsenter og ikke konsumenter. Målet er at barn og voksne er godt kjent med de digitale verktøyene vi har og bruker disse som kilde til **lek, kommunikasjon og innhenting av kunnskap**.

Ved å bruke digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet, støtter vi opp om barns læreprosesser og bidrar til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte.

Vi ønsker at arbeidet skal skape motivasjon og engasjement for digital praksis blant personalet og barna. I barnehagen jobber vi aktivt for at barna skal få et bevisst forhold til mulighetene digitale verktøy gir. Bluebot gir barna en tidlig innføring i programmering, og GoPro-kameraet lar barna dokumentere hverdagen på en spennende måte, både inne og ute. Et godt samspill mellom voksenstyrt aktivitet og lekpreget utforskning, gjør at barna blir trygge på de digitale verktøyene barnehagen har.

Fagområdene i rammeplanen

“Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold”. (Rammeplanen, 2017)

Fagområdene dekker et vidt læringsfelt og vil ofte være representert samtidig i temaoppleggene gruppene har. Vi har barn i alderen ett til seks år, og det betyr at barna vil ha ulike forutsetninger, kunnskap og behov.

Det blir derfor viktig å legge til rette for at barnehagedagen skal by på utfordringer og aktiviteter for alle, uansett mestringsnivå og alder. Det betyr at personalet har et stort ansvar for å sikre progresjon og utvikling for alle. Det skal være spennende og utviklende! Hvilke tema gruppene arbeider med innenfor de enkelte fagområdene fremkommer i planene. De vil være styrende for hva vi vektlegger i temaarbeid og i hverdagsaktiviteter.

Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Det vil si at barnehagen skal tilrettelegge for bruk av ulikt materiell og utstyr i arbeidet; spill, teknologi og digitale verktøy, bøker og musikk. Fagområdene er i stor grad de samme som barn møter som fag i skolen

- Nærmiljø og samfunn
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Kunst, kultur og kreativitet
- Kommunikasjon, språk og tekst
- Antall, rom og form

Vi vil i det følgende presentere hvert fagområde med tilhørende progresjonsplan.

Nærmiljø og samfunn

“Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn.” (Rammeplanen, 2017)

Romolslia barnehage ønsker at barna skal oppleve gleden, betydningen og forpliktelsen ved å være en del av et fellesskap og et demokrati. Alle barn skal få dekket sine behov uten at det frarøver de andre muligheten til det samme. Barnehagen er en god arena for å utvikle forståelse og for å få erfaringer med et demokrati og et **fellesskap** som er berikende og utviklende.

Dette fagområdet skal bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Fagområdet skal også omfatte kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter.

Vi synes det er viktig at barna blir kjent med sitt eget nærmiljø, og gjennom barnehageåret drar avdelingene på flere turer. På disse turene lærer vi å bli kjent med og utforsker området som er rundt barnehagen.

Barnehagen samarbeider med Romolslia skole gjennom hele året. Vi benytter oss blant annet av gymsalen og 5-åringene har en egen plan for samarbeid og overgang. (Se også Overganger side 30).

Når det er eldretreff i Rolia, deltar barnehagen med sang, musikk og samvær, noe som det blir satt stor pris på.

Få erfaringer i et demokrati
og et fellesskap som er
berikende og utviklende

Utvikle tillit til egen
deltakelse i og påvirkning
av fellesskapet

Kjennskap til
menneskerettighetene

Bli kjent med samisk
kultur

Ansvar for egne
handlinger

Utvikle forståelse for
ulike tradisjoner og
levesett

Toleranse for
ulikheter

Barns
medvirkning

Utforske og
oppdage i
barnehagen og i
nærmiljøet

Kropp, bevegelse, mat og helse

“Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede, matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse”. (Rammeplanen, 2017)

Barnehagen legger til rette for at barna skal oppleve fysisk mestring ut ifra egne forutsetninger. Mestringsfølelse gir trygghet og stimulerer til å prøve mer. Personalet skal støtte og motivere barna i fin- og grovmotoriske aktiviteter og til å søke nye fysiske utfordringer. Barnehagens dagsrytme er tilpasset barnas behov for en balanse mellom aktivitet og hvile.

Mange av barnas måltider inntas i barnehagen. Vi tilbyr et sunt og variert kosthold, samtidig som **måltidets pedagogiske funksjon** blir ivaretatt. Måltidet handler ikke bare om å dekke behovet for mat og drikke, men det er også en arena for gode samspillsopplevelser sammen med andre barn og voksne. Matglede, mestring og det å være en del av et fellesskap bidrar til måltidsglede for barna. Vi vektlegger den sosiale arena som måltidet representerer der det er fokus på fellesskap, samhandling og samtale. Personalets ansvar er å bidra til å utvikle samtaler og inkludere alle i fellesskapet.

Ved å delta i matlaging og forberedelse av måltid, vil barna få økt kunnskap om sammenhengen mellom mat, kropp og helse. Her blir de også kjent med ulike råvarer som stimulerer nysgjerrighet til nye smaksopplevelser. Tre ganger i måneden får vi levert et varmt måltid.

Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Derfor er barnehagen en viktig arena for å innarbeide rutiner og kunnskap om håndvask og andre hygienetiltak.

Bursdagsfeiring:

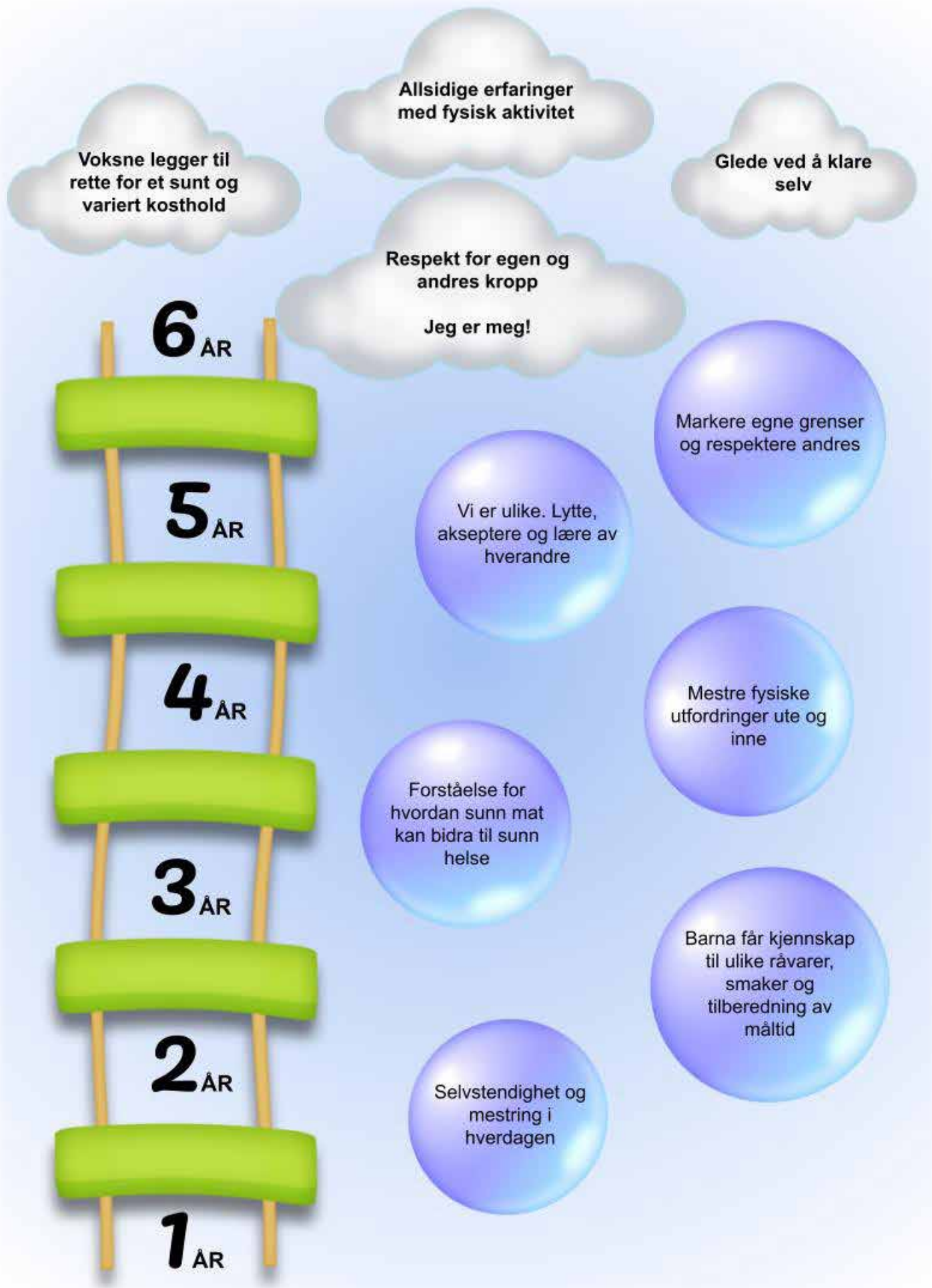
Hovedfokus er på barnet og aktiviteter. Foreldre skal ikke ha med kake el.l. i barnehagen.

Romolslia barnehages retningslinjer for kosthold (revidert 30.06.22)

Barnehagen skal:

1. Legge til rette for tre varierte og næringsrike måltider hver dag; frokost, et medbrakt måltid (matpakke) og et smøremåltid. Frokost serveres mellom 7.00 og 8.30, for de som ikke har spist hjemme.
2. Tilby lettmelk og vann til alle måltider.
3. Tilby frukt og grønt til hvert måltid.
4. Servere varm lunsj en gang i uka.
5. Servere yoghurt en gang i uka.
6. Sette av god tid til hvert måltid.
7. Legge til rette for et godt fungerende og trivelig spisemiljø hvor måltidets pedagogiske funksjon ivaretas.

Romolslia barnehage har fokus på miljøarbeid og ønsker å bidra til en bedre fremtid for barna våre.

Dette fagområdet skal bidra til at barna blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, årstider, vær og miljø. Og det har vi i Romolslia barnehage rikelig anledning til!

Romolslia barnehage er miljøsertifisert med **Grønt Flagg**, og vi jobber aktivt for å beholde det. Årets fokusområde er **dyrking**. Vi jobber gjennom året med resirkulering, kildesortering, fysisk aktivitet, kosthold, energiforbruk, biologisk mangfold. Nytt av året er kompostering.

Å ha en egen kjøkkenhage kan gi opplevelser og lærdom på mange områder. Barna kan lære ved å gjøre; et verdifullt pedagogisk virkemiddel.

Å ha dyrking som fokusområde kan stimulere til undring over vekster, dyreliv og årstider, og vi kan trekke inn ulike fagområder. Hovedmålet er å skape glede og engasjement for natur og miljø og å lære å ta ansvar for livet rundt oss. Felles glede - felles ansvar.

I løpet av de siste to årene har uteområdet hatt en stor oppgradering, og vi er stolte over et nytt uteområde med et sterkt grønt fokus. Vi skal dyrke grønnsaker, så humlevennlige blomster og vi skal høste frukt og bær.

Uteområdet i barnehagen og nærområdet vårt gir rom for allsidig og variert aktivitet. Vi ønsker å bidra til at barna får forståelsen av samspillet i naturen og hvordan vi mennesker kan påvirke det som skjer. Vi ønsker å gi barna en grunnleggende positiv holdning til friluftsliv og uteglede.

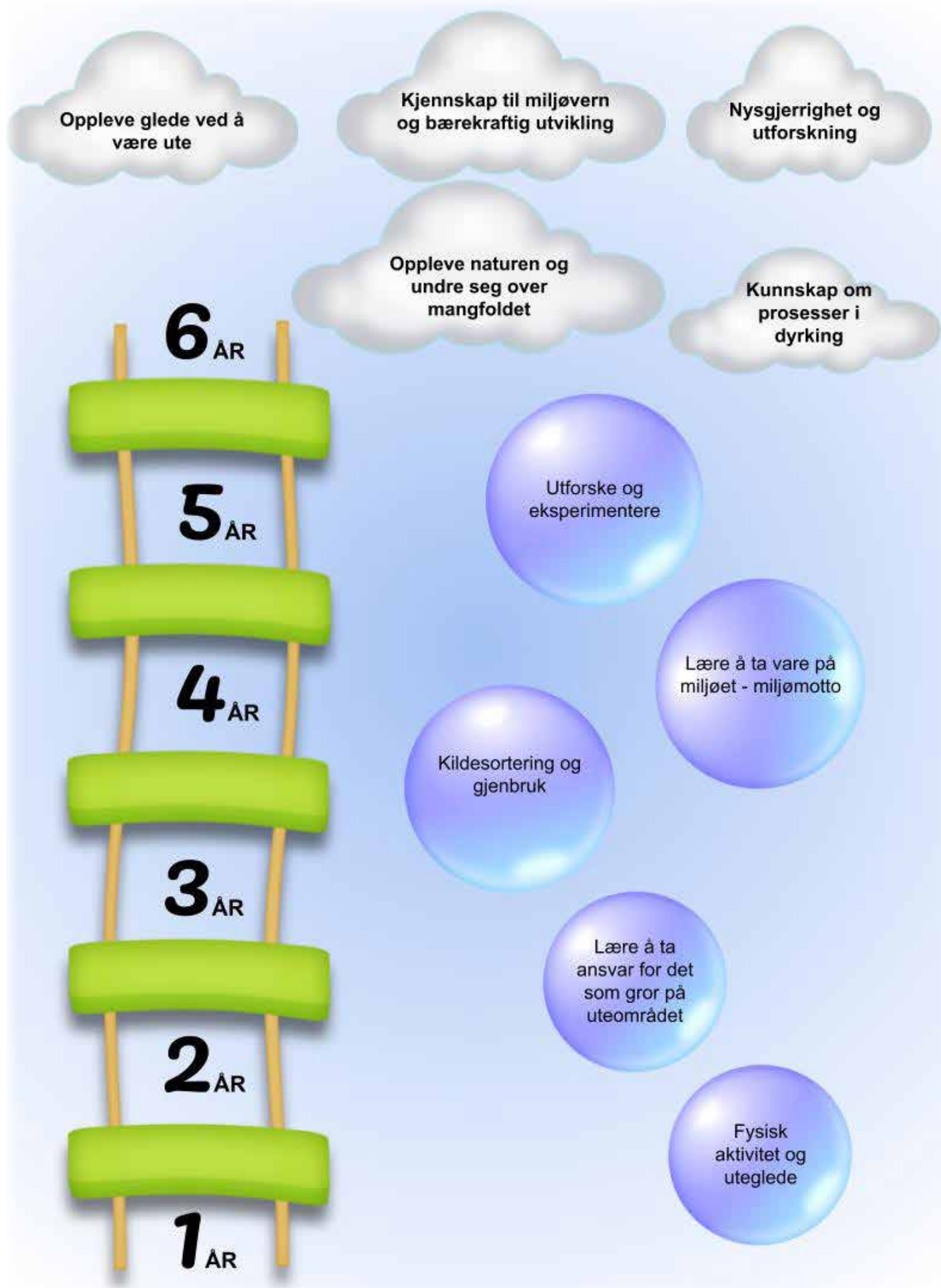
Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Det er i dag mange trusler mot det biologiske mangfoldet, og vi ønsker å gi barna en begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen.

Barnehagens MILJØMOTTO er utarbeidet av femåringene:

Hold bakken ren, gjør naturen pen
Ut på tur, ta vare på natur
Vann er sunt, året rundt
Bruk vett, sorter rett
Ta vare på våre ting, ellers har vi ingenting!
Vi sparer strøm, det går som en drøm
Ikke masse papir. Litt! Litt! Litt!

Kunst, kultur og kreativitet

“Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid.” (Rammeplanen, 2017)

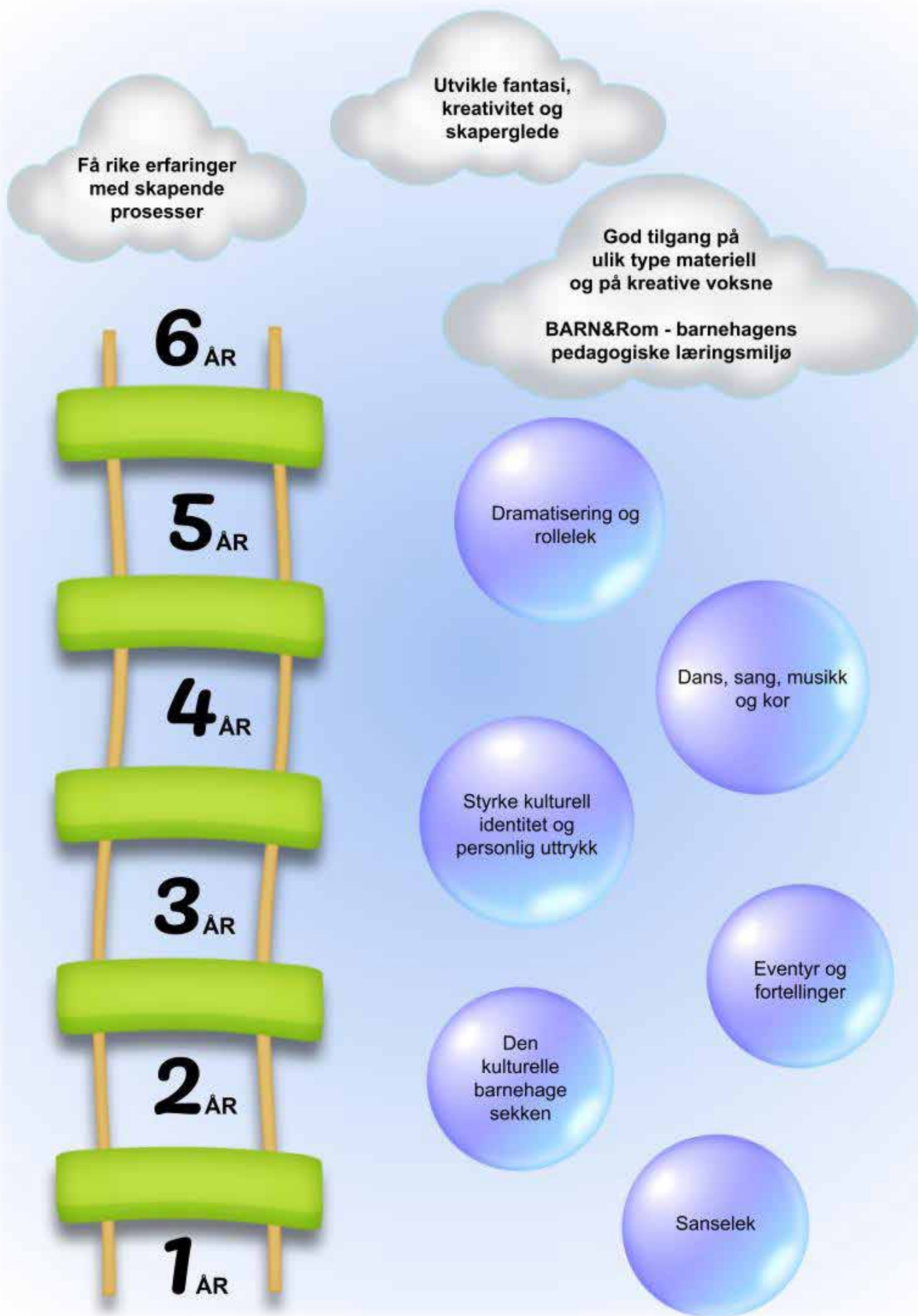
Dette fagområdet omhandler **estetiske inntrykk** og **uttrykk** i aktiviteter som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. I barnehagen deler barn kulturelle opplevelser sammen med andre. Barnehagen skal legge til rette for kreativ tenkning, fantasi og skaperglede ved å ha tilgang på ting, rom og materialer som støtter opp om barnas lekende og estetiske uttrykksformer. Det er viktig at barnet får bruke sin kreativitet ut i fra sitt nivå og får erfaringer med ulike materialer. Barna skal få mulighet til å møte ulike kunstuttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker. Vi fokuserer på at prosessen er viktigere enn produktet. En god prosess med fokus på fellesskapet, læring, undring og utforskning, og der barnet får uttrykke seg på sin måte gir mer rom for kreativ utfoldelse. Barnehagen har fokus på fellesskapet under aktivitetene, det å oppleve og skape noe sammen bidrar til samhørighet og kulturelt fellesskap.

I barnehagen ønsker vi å gi inspirasjon gjennom ulike sanseinntrykk som stimulerer barnas estetiske og kreative utvikling. Å gi impulser til estetiske prosesser er viktig for å sette i gang ideer og skape motivasjon hos både barn og voksne. Kunst, kultur og kreativitet oppstår spontant i barnas lek, men også i mer voksenledet aktivitet som f.eks. samlingsstund og kor. Ved å legge til rette for skapende lek og aktivitet støtter vi barnas uttrykksmuligheter.

Vi benytter oss også av eksterne kulturelle tilbud bl.a. fra Den kulturelle Barnehagesekken der vi kan delta på ulike estetiske verksted, forestillinger med sang, musikk, teater og besøk på kunstmuseum. Etter slike kulturelle og andre hverdagslige inntrykk er det viktig at barna får bearbeidet det de har opplevd. At barna får mulighet til å fortelle om opplevelsene, gjennom språk og andre uttrykksformer som f.eks. lek, teater, tegning, dans, osv.

Høsten -22 får vi besøk av Barnehageteateret som setter opp musikalen “I Bakvendtland”. Tema er vennskap.

Kommunikasjon, språk og tekst

“Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.” (Rammeplanen, 2017)

Tidlig og god språkstimulering for alle barn er en viktig del av barnehagens innhold. Kommunikasjon og språklig kompetanse er nødvendig for å forstå omverdenen, bygge relasjoner, kommunisere og samhandle med andre.

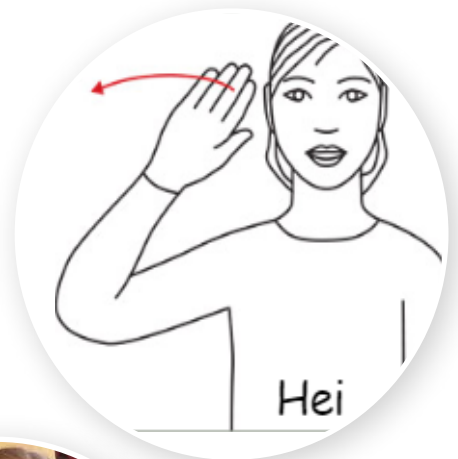
De fysiske omgivelsene, lek, aktiviteter og pedagogisk tilrettelegging skal gi barna et rikt og variert språkmiljø. Dette læringsmiljøet skal gi støtte til barns kommunikasjonsutvikling fra kroppsspråk, mimikk og lyder til ord og setningsoppbygging i samtale.

De voksne i barnehagen skal være språklige pådrivere og rollemodeller ved at erfaringer og opplevelser blir satt ord på og gir grunnlag for **samtale** og **undring**. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulerer til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Romolslia barnehage har systemer for arbeidet med barns språk, og jobber målrettet ut fra kunnskap om god språkutvikling. Det kommende barnehageåret vil vi fortsette med leseaktiviteter og Favorittboka mi.

For at alle barn skal få mulighet til å uttrykke seg og oppleve at de blir forstått, må vi ta hensyn til barnas utviklingsnivå og språklige ferdigheter. Vi er bevisst på å bruke bilder og annen visuell støtte for å forsterke talespråket for alle barn i hverdagssamtaler.

Flerspråklige barn utvikler to eller flere språk samtidig. Språkutviklingen kan ta lengre tid, men det er en styrke og berikelse å beherske flere språk. I barnehagen vil vi i hovedsak stimulere den norskspråklige utviklingen, men vi er også opptatt av å synliggjøre det **språklige mangfoldet**. I samråd med barnets foresatte samarbeider vi med skolen ved å overføre informasjon om barnas norskspråklige utvikling.

Barna møter
et rikt og variert
språkmiljø som gir
erfaringer med ulike
kommunikasjonsformer

Bruke språket aktivt
for å uttrykke følelser og ønsker,
skape positive relasjoner til andre, løse
konflikter og dele opplevelser

Begrepsforståelse
og ordforråd

6 ÅR

Bokstaver og
tallsymboler

5 ÅR

Formidle egne behov
og følelser
-og lytte til andres

4 ÅR

Snakkehjørnet

Tekstskaping og
lekeskriving

3 ÅR

Språklek, rim og
regler, høytlesing og
lytting

Undring og
refleksjon i
hverdagssamtaler

2 ÅR

Felles fokus
og
benevning

1 ÅR

Antall, rom og form

“Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning”. (Rammeplanen)

Barn er opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter sammenhenger. Matematikk i praksis er problemløsning, undersøkning og sammenligning. Vi teller tær og fingre, dekker på bordet til riktig antall barn, måler og veier ingredienser til havregrøten, og sammenligner høyden på barna. I en variert og innholdsrik hverdag er det mange muligheter for at barna kan gjøre **matematiske erfaringer**.

Når vi lærer matematikk videreutvikler vi en medfødt omtrentlig mengdesans. Disse ferdighetene er tett koblet til vår evne til å vurdere tid og avstander. Gjennom fri lek der barn f. eks. bygger en hytte eller leker med klosser, får de viktige erfaringer om rommet i tre dimensjoner både gjennom kroppen og ved å utvikle språket. Det samme får de ved å bevege seg i naturen og klatre og herje. Men skal de få en presis forståelse for mengder, må de også få erfaring med telling og tall. Slik vil de sakte lære å koble ord som «fem» til alle mengder på fem som igjen kobles til symbolet «5». Og når de kommer på skolen, vil de også lære å skrive «fem». En slik utvikling kan bare skje ved hjelp av voksne som sørger for å gi barnet gjentatte erfaringer med tall og telling. Og det er ikke mye talltrening som skal til. (Jf. Forskerfabrikken)

Barna skal få kjennskap til matematiske begrep, tall og symboler. Dette blir presentert i hverdagslige situasjoner, i takt med barnas alder og utvikling. Toåringen erfarer størrelsesbegreper i eventyret om den minste, den mellomste og den største bukken. Femåringen begynner å forstå hvor mange ni egentlig er og kan telle nesten helt til hundre!

Vi ønsker at barna på Romolslia barnehage skal oppleve glede over å utforske, og de skal møte et personale som skal skape et læringsmiljø som gir barna motivasjon til **å spørre**, til **å utforske**, og til **å være problemløsere**.

Barnehagebarn som får leke mye, blir rett og slett mer fleksible og får bedre selvkontroll enn barn på samme alder som har en mer skolelignende barnehage. Det er viktig for all læring, også matematikk.

Etikk, religion og filosofi

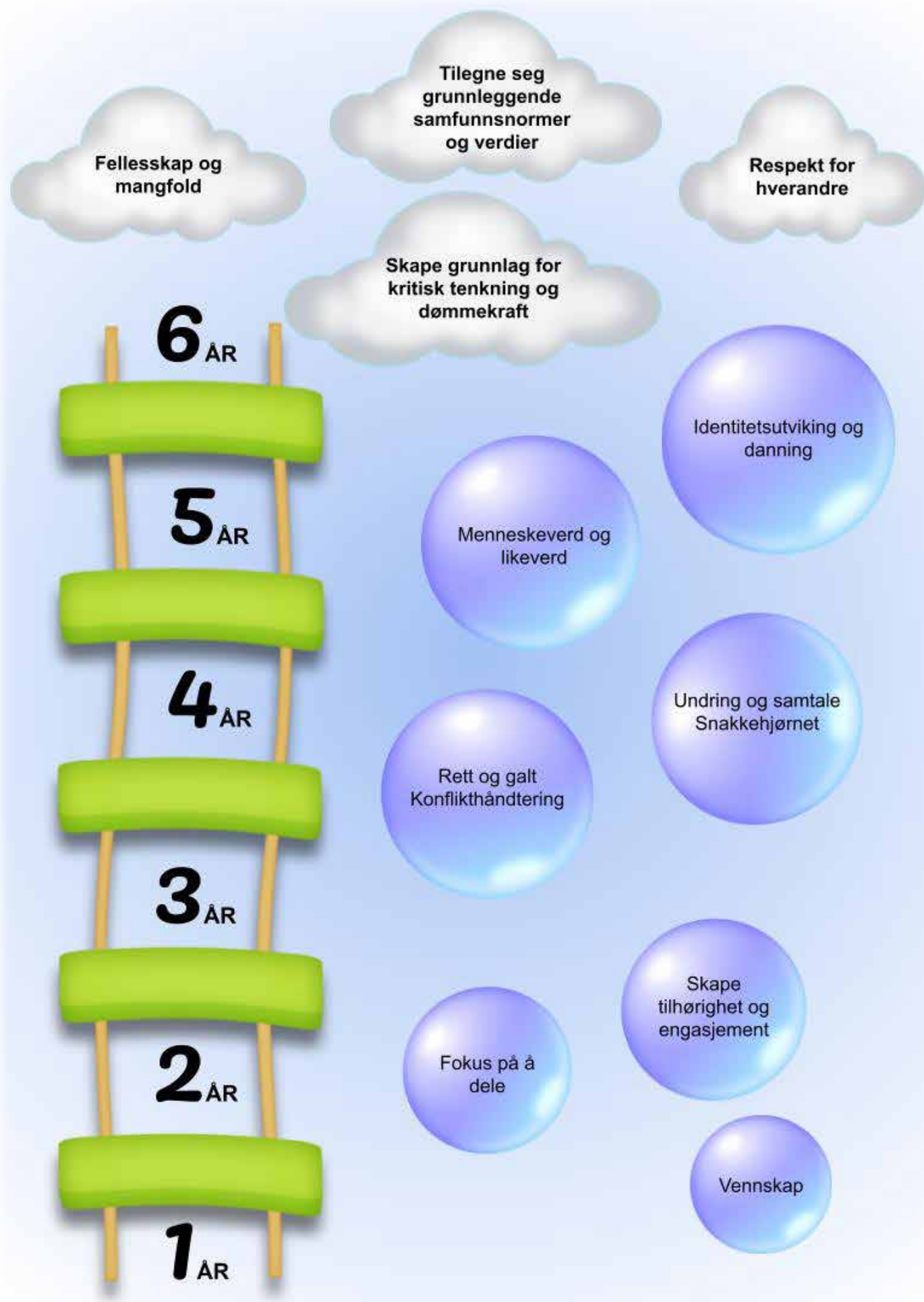
“Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger.” (Rammeplanen, 2017)

Alle barn har rett til å oppleve at de er del av et fellesskap. Norge er et flerkulturelt samfunn, og det er barnehagen vår også. Det er derfor mange måter å være norsk på! Kulturelt mangfold skal gjenspeiles i barnehagen og i Romolslia barnehage er det en ressurs at vi har barn, familier og ansatte med ulik kultur-, språk- og livssynsbakgrunn - en berikelse for fellesskapet!

Vi ønsker at Romolslia barnehage skal være en arena som tilrettelegger for identitetsutvikling og språkutvikling, og en arena som fremmer **likeverd** og **demokrati**. Vi legger vekt på ulike samtaleformer som gir enkeltbarn og grupper av barn muligheten til å undre seg og samtale omkring problemstillinger og spørsmål.

Vi skal skape en interesse og forståelse for samfunnets mangfold og menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål får barna selv til å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Romolslia barnehage skal bidra til å legge grunnlag for **kritisk tenkning** og dømmekraft.

Overganger - en del av livet

Livet består av overganger. Fra barndom til ungdom til voksenliv. Vi beveger oss fra ett sted til et annet. Disse overgangene påvirker oss. De er slutten på noe og begynnelsen på noe annet. Overgangene er med på å bygge vår identitet og gir oss opplevelser og erfaringer. Disse tar vi med oss videre i møte med verden og menneskene rundt oss. I livets overganger kan vi bli både sårbare og usikre. Samtidig kan overganger gi oss ny kraft til å gå videre i livene våre. Dette er det viktig å vite noe om, fordi det ofte er knyttet mange følelser til endringer.

I løpet av barnehagetida vil barna oppleve flere overganger. Hver dag kan barn kjenne på overgangen mellom hjemmet og barnehagen. Det er av stor betydning at barn og foreldre opplever gode møter hver morgen og ettermiddag: **Velkommen inn** og **takk for i dag!**

Oppstart i barnehagen

“Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.” (Rammeplanen, 2017)

Romolslia barnehage har i 2021/2022 deltatt et folkehelseprosjekt - Liten og ny i barnehagen, der hovedmålet er å finne frem til en felles modell for tilvenning til barnehage for ettåringene i Trondheim kommune. Foreldrene til de yngste barna er sammen med barnet i barnehagen i minimum fem dager ved oppstart. Vi inviterer foreldre og barn til å besøke barnehagen en time en gang i uken etter tildelt plass.

De første leveårene er svært viktige, og små barn har et stort behov for **trygghet** og **gode relasjoner** både hjemme og i barnehagen. Det å begynne i barnehagen er en stor overgang for små barn, og de trenger at foreldre og ansatte i barnehagen samarbeider om å gjøre denne overgangen god og trygg (Drugli, 2020).

Selv om denne modellen har en plan for hvordan tilvenningen skal gjennomføres, er det viktig at metoden tilpasses behovene til det enkelte barn. Vi viderefører prosjektet til å gjelde alle aldersgruppene og tilpasser antall besøks- og oppstartsdager til det enkelte barn.

Mer informasjon om prosjektet/modellen kan leses her:

<https://litenogny.com/>

LITEN OG NY
I BARNEHAGEN
Folkehelseprosjekt i Trondheim kommune
2018 - 2023

Bli-kjent-samtaler med nye barn

I forbindelse med videreføring av Liten og ny i barnehagen, er det laget en Bli-kjent-samtale for aldersgruppen 3 - 5 år. Målet er å gi barnet en god start i barnehagen. Barnet involveres om tilhørighet og vennskap, og det er et bidrag å styrke relasjonen barn - voksen. Samtalen foregår i en trygg ramme, og vi kan nyttiggjøre oss den kunnskapen vi får inn i teamet. Foreldre deltar sammen med barnet.

Innad i barnehagen

Barnehagen er organisert i alderslike grupper. Dette betyr at ved oppstart av nytt barnehageår vil de fleste oppleve noen endringer. Noen aldersgrupper bytter areal, noen grupper får tilført nye barn og det kan være endringer i personalsammensetningen. Foreldre får tidlig informasjon om eventuelle endringer. Personalet bruker god tid på å **forberede barna** på hvor de skal. Barna går på besøk til sine nye grupper/areal, og de voksne gjør seg kjent med barna de skal være sammen med.

Barnehage - skole

“Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen”. (Rammeplanen, 2017)

Barnehagen og skolen er pedagogiske institusjoner som skal bidra til en god start på livet og livslang læring. De foresatte, barnehagen og skolen har et felles ansvar for at barnet møter skolen med entusiasme og lærelyst. Barn og foreldre skal være trygge på at barnehagen og skolen gjør sitt beste for at barna opplever kontinuitet og sammenheng i opplæringen, og at de sikres en **god og trygg overgang** fra barnehage til skole.

For å ivareta dette, følger vi kommunens plan: **Fra barnehage til skole og SFO**. Vi har et nært samarbeid med Romolslia skole gjennom året, og planen gir en god ramme rundt samarbeidet det siste året i barnehagen. Formålet er å sikre et best mulig grunnlag for en god start i skolen, og alt skjer i samarbeid med foreldre.

Det siste året i barnehagen skal være en god overgang til det nye livet som skoleelev, men det må også presiseres at det er viktig å være her og nå og glede seg over dagen i dag. Femåringene møter fadderne sine (elever i 4. klasse) gjennom året til lesegrupper og besøk på skolen.

På femårsgruppa vektlegges bl.a. arbeid med **vennskap** og **felleskap**, arbeid med språkutvikling, stimulering til lek med tall og bokstaver, miljøarbeid, utvikle mestringsfølelse og god selvfølelse.

Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

Barns medvirkning

“Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen” (Rammeplanen, 2017)

Dersom barn skal oppleve at det å gi uttrykk for tanker og meninger er meningsfullt må de:

- Oppleve anerkjennelse for egne tanker og meninger
- Oppleve at egne tanker og meninger blir hørt
- Oppleve at egne tanker og meninger har betydning for andre

Barn skal få medvirke i barnehagen ut i fra deres alder og forutsetning. Gjennom medvirkning får barnet kompetanse i å samarbeide og samtidig iverksette sine egne behov. Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter gode relasjoner og god kommunikasjon mellom barnet og de voksne. De voksne må være **lyttende til barnet**, både til barnets talespråk og kroppsspråk. Det er viktig at de voksne prøver å forstå barnets følelsesuttrykk. Personalet må være bevisst i alle situasjoner sammen med barna og gi hvert enkelt barn følelsen av å bli **sett, hørt** og **verdsatt**.

Vi ser dette området i nær sammenheng med oppmerksomt nærvær. Det går en rød tråd gjennom barnehagens arbeidsmåter og hvordan personalet jobber.

Livsmestring og helse

Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Videre skal barnehagen bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser, utestenging og mobbing. Hvordan fremmer vi barns psykiske helse i barnehagen? En endring i barnehageloven § 41 trådte i kraft 1.1.21 og innfører strengere regler for å sikre at alle barn har det trygt og godt i barnehagen. Dette gjelder mot alle krenkelser, ikke bare mot mobbing. Personalet har en viktig rolle med å skape gode relasjoner og med å oppfylle aktivitetsplikten, når det er nødvendig.

Kvaliteter som å fremme livsmestring, psykisk helse og følelse av egenverd har grobunn i voksen - barn - relasjonen. Personalets evne til å skape gode relasjoner er av avgjørende betydning. Deretter er det viktig å satse på strategier som er helsefremmende, som styrker robusthet, trivsel og velvære og hjelper barn til å regulere følelser. Dette finner vi i igjen i Stein, saks, papir, kommunens strategi for å bygge **sterke barnefellesskap**.

Barnehagen har et stort fokus på at barn skal kunne sette ord på følelser og opplevelser, og personalet jobber aktivt med å støtte barn i deres følelsesmessige utvikling ved å støtte barn i å ta i bruk ressurser i seg selv og omgivelsene i sin mestring av situasjoner. Barn må bli sett og hørt for den de er og ikke hva de gjør!

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved **samspill**, **fellesskap** og **vennskap**. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. I tillegg skal barna ha mulighet til ro, hvile og avslapning i løpet av barnehagedagen, noe vi fokuserer på gjennom arbeid med oppmerksomt nærvær.

Jeg er meg!

Barns seksualitet og forebygging av krenkelser og overgrep

Jeg er meg! handler om å styrke barns selvfølelse, vise respekt for seg selv og andre. I tillegg ønsker vi at barn skal ha et godt og sunt forhold til kroppen sin, og at de får en forståelse for hvordan de kan **markere egne grenser** og også **respektet andres**. Det er viktig å lytte til barnets stemme, og hvis de skal kunne fortelle trygt til voksne om noe ikke oppleves som greit, må de også få kunnskap om hva som er rett og galt. Hva som er gode og vonde hemmeligheter og berøringer, og hva de kan gjøre om de opplever noe som ikke er greit.

Gjennom tida i barnehagen skal barna få kunnskap om: kroppen, følelser, familien, kjønnsidentitet, hvordan vi blir til, berøringer, for å nevne noe. Vi ønsker å støtte barn i å utvikle en **trygg** og **sunn** holdning til egen kjønnsidentitet og kropp. Personalet samtaler oftest med barna i små grupper, som for eksempel i snakkehjørnet.

Miljøarbeid i Romolslia barnehage

Årstema:
Dyrking

Ta vare på
uteområdet

Rusken-
aksjonen

Oppleve naturen
året rundt

#grønnsuperdag

Biologisk mangfold

Kosthold og fysisk
aktivitet

Kildesortering
og gjenbruk

Miljømotto

Årskalender

HØST 2022

AUGUST 19.08.22: Planleggingsdag
Barnehagen er stengt

SEPTEMBER 28.09.22: Barnemusikal for 3- og 5-åringene i barnehagen
I bakvendtland v/Barnehageteateret
Tema: Vennskap

OKTOBER 10.10.22: Markering av Verdensdagen for psykisk helse
13.10. og
14.10.22: Planleggingsdager. Barnehagen er stengt
24.10.22: Markering av FN-dagen

NOVEMBER

DESEMBER 13.12.22: Luciakaffe med foreldre på ettermiddag.
20.12.22: Nissefest
Se gruppenes egen plan for juleaktiviteter

Barnehagen er stengt i uke 52, men reelle behov for barnehagetilbud kartlegges og imøtekommes.

VÅR 2023

JANUAR 27.01.23: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt

FEBRUAR 06.02.23: Markering av Samefolkets dag
10.02.23: Fargefest

MARS 15.03.23: Markering av barnehagedagen
29.03.23: Påskekaffe med foreldre på ettermiddag

APRIL Påske: Barnehagen er stengt fra 05.04. - 10.04.23
30.04.23: Frist for å melde inn sommerferie i Vigilo

MAI 17.05.23: Grunnlovsdag. Barnehagen er stengt
18.05.23: Kristi himmelfartsdag. Barnehagen er stengt
29.05.23: 2. pinsedag. Barnehagen er stengt

JUNI 23.06.23: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt
I løpet av juni: Turdag (småbarn og storbarn hver for seg)

JULI Barnehagen er stengt i uke 28, 29 og 30

TAKK FOR I ÅR OG GOD SOMMER!

Trondheim kommune
Romolslia barnehage
Postboks 2300 Torgarden
7004 Trondheim

www.trondheim.kommune.no

104800 • juni 2022
Skipnes Kommunikasjon AS

